

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
TƏHSİL İNSTITUTU

MÜTDA
MƏKTƏBƏQƏDƏR VƏ ÜMUMİ TƏHSİL
ÜZRƏ DÖVLƏT AGENTLİYİ

RFM

RESPUBLİKA FƏNN MÜSABİQƏLƏRİ

Kimya

7-ci sinif

AD:

SOYAD:

MƏKTƏB:

SİNİF:

- İmtahan müddəti 120 dəqiqədir.
- 1-5-ci suallar 3 bal, 6-20-ci suallar 4 bal, 21-25-ci suallar 5 bal ilə dəyərləndirilir.
- Hər səhv cavab öz dəyərinin $\frac{1}{4}$ -ni aparır.
- Qeydiyyat prosesindəki məlumatlarla şagirdə verilən kitabçada hər hansı uyğunsuzluq (fənn, bölmə, sinif) olacağı, eyni zamanda kitabçada texniki qüsurlar aşkarlandığı təqdirdə, imtahan prosesi yekunlaşmadan, zal nəzarətçisi vasitəsilə imtahan rəhbərinə məlumat verilməlidir.
- Məktəblilərarası fənn müsabiqələrinin nəticələrini portal.edu.az platformasında şəxsi kabinetinizdən və təhsil aldığınız ümumtəhsil müəssisəsindən öyrənə bilərsiniz.
- Nəticələr 06.05.2025-ci il tarixindən etibarən elan ediləcəkdir.

1. Uyğunluğu müəyyən edin.

Kimyəvi formul Molekul modeli

1. CH₄2. CO₂3. NH₃

a.

b.

c.

A) 1-a, 2-b, 3-c

B) 1-b, 2-c, 3-a

C) 1-c, 2-a, 3-b

D) 1-b, 2-a, 3-c

2. Hansı halda metal və qeyri-metallar doğru göstərilmişdir?

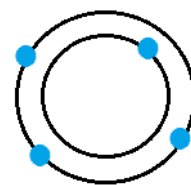
	Metal	Qeyri-metal
A)	Fe, Cu	C, N
B)	Si, Cl	Na, Al
C)	B, Ag	F, Mg
D)	Ca, Si	S, P

3. Verilmiş nüvə ətrafında elektron paylanmasını müəyyən edin.

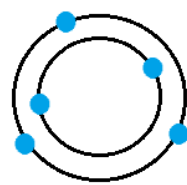

- elektron
- neytron
- proton

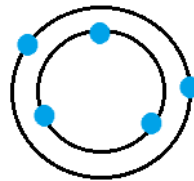
A)

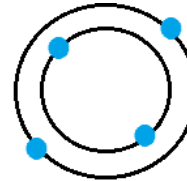
B)

C)

D)

4. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Kristallaşdırma üsulu	a. Qum-su
2. Buxarlandırma üsulu	b. Şəkər-su
3. Süzmə üsulu	c. Xörək duzu-su

A) 1-a, 2-b, 3-c

B) 1-b, 2-c, 3-a

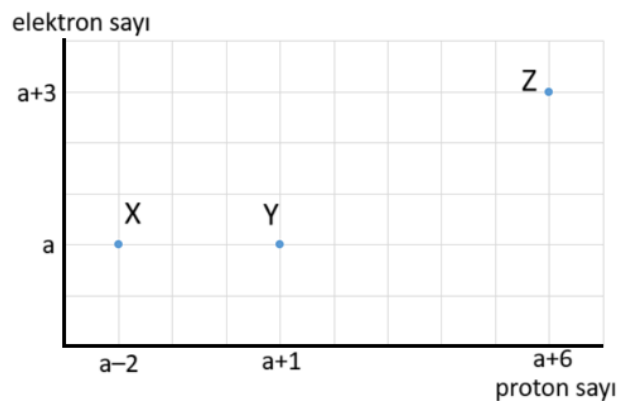
C) 1-c, 2-a, 3-b

D) 1-b, 2-a, 3-c

5. Kimyəvi hadisəni müəyyən edin.

- A) Havadan azotun alınması
- B) Qumun su ilə qarışığında qumun ayrılması
- C) Sudan oksigenin alınması
- D) Buzun əriməsi

6.

Doğru olanı müəyyən edin.

	İon	İonun növü	Yükü
A)	X	Anion	-1
B)	Y	Kation	+1
C)	Z	Kation	-3
D)	Z	Anion	+3

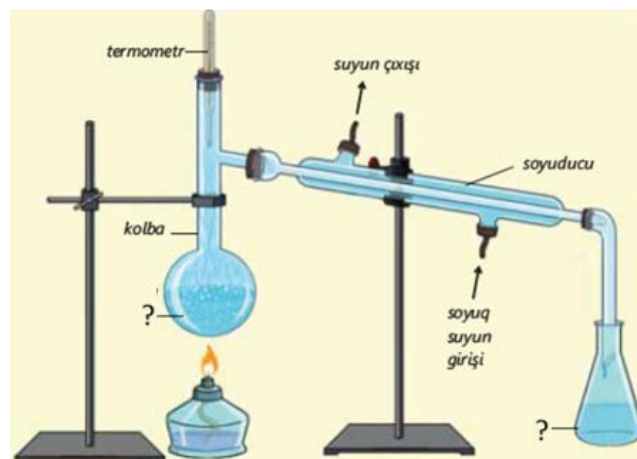
7. Metanın yanma reaksiyasının "söz tənliyi"ni müəyyən edin.

- A) metan + karbon qazı → oksigen + su
 B) metan + su → karbon qazı + hidrogen
 C) metan + oksigen → karbon qazı + su
 D) metan + oksigen → karbon qazı + hidrogen

8. Şəkər molekulunda olan atomları etil spirti molekulunda olan atomlar ilə topladıqda N(C):N(H):N(O) atom saylarının nisbətini hesablayın.

- A) 7:8:3
 B) 9:8:6
 C) 7:14:6
 D) 12:14:5

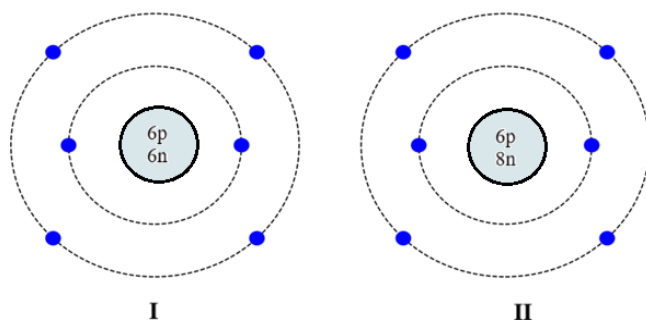
9.

Təsvir edilən qurğu hansı məqsəd üçün istifadə edilir?

- A) Duzlu sudan duzun təmiz ayrılması üçün
 B) Duzlu sudan suyun təmiz ayrılması üçün
 C) Etil spirti ilə suyun qarışığından etil spirtini təmiz ayırmaq üçün
 D) Etil spirti ilə suyun qarışığından suyu təmiz ayırmaq üçün

10. Verilmiş atom modellərinə əsasən doğru olan ifadəni müəyyən edin.

- A) Verilmiş modellər fərqli kimyəvi elementlərə aiddir, çünki nüvələrində neytron sayı fərqlidir
 B) I atomun kütlə ədədi II atomun kütlə ədədinə bərabərdir
 C) Hər iki atomun neytron sayı fərqli olduğu üçün onların nüvə yükü də fərqlidir
 D) Verilmiş modellər eyni kimyəvi elementlərə aiddir, çünki nüvələrində proton sayı eynidir

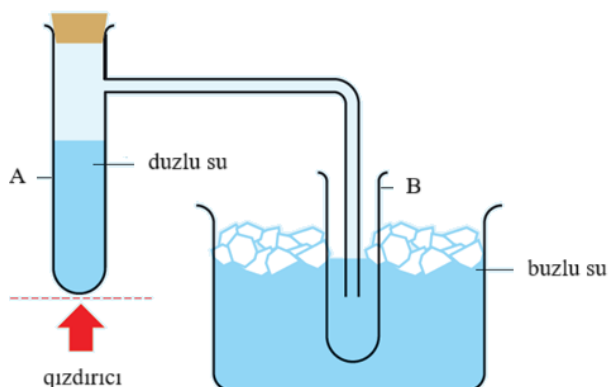
11.

İonlar	Proton sayı	Elektron sayı
A^{3+}	13	$x - 5$
B^{-}	y	$x + 3$

y-i müəyyən edin.

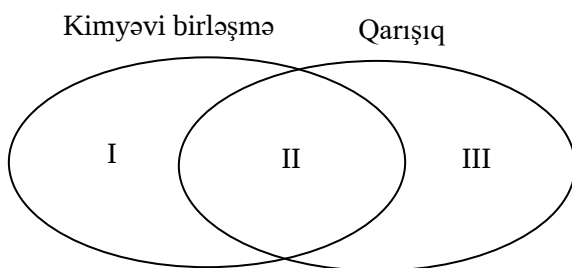
- A) 17
B) 15
C) 18
D) 13

12. A qabında olan duzlu su qızdırılır. Qurğuda gedən proses üçün hansı ifadə doğru deyil?

- A) B qabına saf su dolur
B) Buzlu suyun məqsədi su buxarını kondensləşdirməkdir
C) Qurğuda həm buxarlanma, həm də kondensləşmə baş verir
D) Proses başa çatdıqda A qabında heç bir maddə qalmaz

13. İfadələri Eyer-Venn diaqramı üzrə ayırın.

- a. Fiziki üsulla tərkib hissələrinə ayrılır
b. Tərkibi kimyəvi formulla ifadə olunur
c. Tərkibində ən azı 2 müxtəlif atom olur
d. Əmələ gəldikdə başlanğıc maddələr öz xassələrini saxlayır
e. Əmələ gəldikdə başlanğıc maddələr öz xassələrini itirir

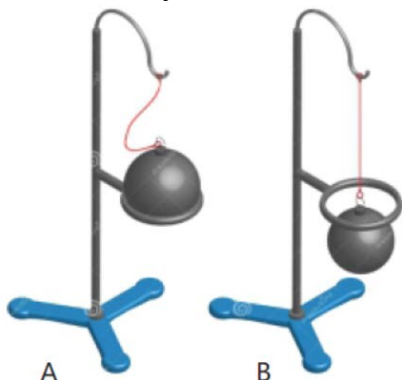
	I	II	III
A)	b, e	c	a, d
B)	b	c, e	a, d
C)	a, d	b	c, e
D)	c, e	b, d	a

14. Müəyyən temperaturda 18 q xörək duzu 50 ml suda tam həll olaraq doymuş məhlul əmələ gətirir. Buna əsasən həmin temperaturda verilmiş məhlullardan doymuş olanları müəyyən edin.

- I. 72 qram xörək duzu + 200 ml su
II. 28 qram xörək duzu + 100 ml su
III. 54 qram xörək duzu + 150 ml su

- A) yalnız I
B) yalnız II
C) II, III
D) I, III

15. Metal kürənin halqadan keçib-keçmədiyi yoxlanılır (I). Sonra bu kürə bir müddət qızdırılır və ehtiyatla yenidən yoxlanılır (II). Bu zaman şəkildəki mənzərələr yarandı.

Doğru ifadələri müəyyən edin.

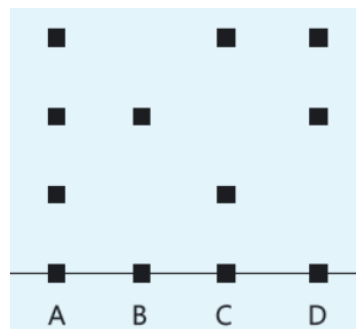
1. B I halına uyğundur
 2. B II halına uyğundur
 3. A → B qızdırılma zamanı baş verir
 4. A → B soyudulma zamanı baş verir
- A) 2, 3 B) 2, 4 C) 1, 3 D) 1, 4

16. Hansı maddələrin adları doğru verilib?

1	CO	karbon qazı
2	C ₃ H ₆ O	aseton
3	NH ₄ OH	naşatır spirti
4	CaCl ₂	kalium xlorid

- A) 1, 2
B) 2, 3
C) 3, 4
D) 1, 4

17. A, B, C və D-nin süzgəc kağızı üzərində xromatoqrafiya nəticələri təsvir edilmişdir.

Cədvəlin hansı sətrinə işarələr doğru yazılıb?

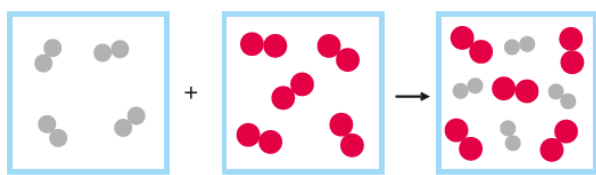
	İfade	Doğru	Səhv
a.	A qarışığı B və D-nin qarışığıdır	✓	
b.	D qarışığı B və C-nin qarışığıdır		✓
c.	B saf maddədir	✓	

- A) yalnız a
B) yalnız c
C) a və b
D) b və c

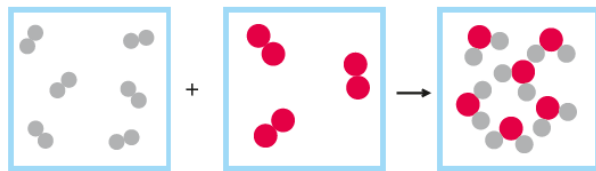
18. X süxuru Yer səthindəki Y süxurunun külək və yağış suları ilə parçalanması, düzənlik ərazilərə daşınması və tədricən bitki və heyvan qalıqları ilə qarışmasından əmələ gəlir. X və Y süxurlarından isə tədricən Z süxuru əmələ gələ bilər. X, Y və Z süxurlarını müəyyən edin.

	I. Maqmatik	II. Çökmə	III. Metamorfik
	X	Y	Z
A)	II	I	III
B)	I	III	II
C)	II	III	I
D)	I	II	III

19. Verilmiş proseslər üçün doğru ifadələri müəyyən edin.

I

II

1. I proses kimyəvi hadisəni ifadə edir
 2. II proses kimyəvi hadisəni ifadə edir
 3. II proses fiziki hadisəni ifadə edir
 4. I prosesdə başlanğıc molekulaları istənilən nisbətdə götürmək olar
 5. II prosesdə başlanğıc maddələr öz xassələrini itirir
 6. Hər iki proses zamanı yeni maddə əmələ gəlir
- A) 2, 4, 5
B) 2, 4, 6
C) 1, 3, 5
D) 1, 3, 6

20. ^{35}Cl və ^{37}Cl izotoplarının təbiətdə say nisbəti uyğun olaraq 2:3 olarsa, bu izotopların orta kütlə ədədi neçə olardı?

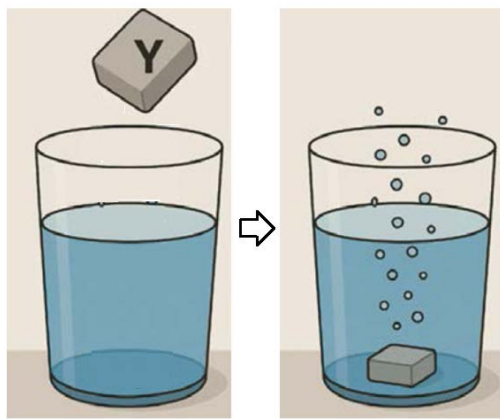
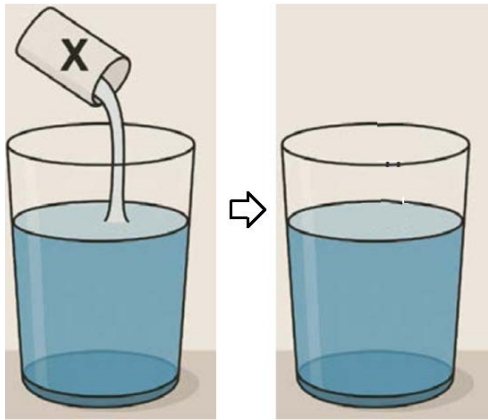
- A) 36,2
B) 35,5
C) 36,6
D) 35,8

21. Kükürd tozundan bir miqdar sınaq şüşəsinə töküb aşağı hissəsini qızdırırlar və ərimiş kükürd qaynamağa başladıqda içərisində soyuq su olan stəkana əlavə edirlər (I). Sonra bu maddəni sudan ayıraraq açıq havada bir müddət saxlayırlar (II).

Hansı ifadələr doğrudur?

1. I halda plastik kükürd kristallik kükürdə çevrilir
 2. II halda plastik kükürd kristallik kükürdə çevrilir
 3. I halda kövrək maddə alınır
 4. II halda molekulu 8 kükürd atomundan ibarət maddə alınır
 5. I halda sarı rəngli maddə alınır
- A) 2, 4, 5
B) yalnız 1, 3
C) yalnız 2, 4
D) 1, 3, 5

22. İçərisində eyni həcmdə su olan stəkanlardan eyni temperaturda birincisinə m qram X mayesi, ikincisinə isə m qram Y bərk maddəsi əlavə edilir. Bir müddət sonra stəkanlarda olan görüntü şəkildəki kimi olur. Buna əsasən doğru ifadələri müəyyən edin.

1. Birinci qabda heterogen qarışıq əmələ gəlir
 2. İkinci qabda kimyəvi hadisə baş verir
 3. Birinci qabda olan qarışığın kütləsi ikinci qabda olan qarışığın kütləsinə bərabər olur
- A) yalnız 1
B) yalnız 2
C) 2, 3
D) 1, 2

23.

Temperatur, °C	100 ml suda həll olan şəkərin kütləsi, q
20	203
40	238
60	287
80	362

Müəyyən temperaturda 200 ml suya 595 q şəkər əlavə edilir və doymuş məhlul alınır, bir qədər şəkər qabın dibinə çökür. Bu qarışıqda həmin temperaturda 50 ml su əlavə etdikdə homogen doymuş məhlul əmələ gəlir. Suyun temperaturunu müəyyən edin.

- A) 20°C
B) 60°C
C) 40°C
D) 80°C

24.

İon	Neytron sayı	Elektron sayı
XO_4^{2-}	a	b
YO_4^{3-}	a	b

X və Y-in proton (p) və neytron (n) sayı üçün doğru olanları müəyyən edin (oksigenin eyni izotopları verilmişdir).

- A) $p(X) < p(Y)$ $n(X) = n(Y)$
B) $p(X) > p(Y)$ $n(X) = n(Y)$
C) $p(X) < p(Y)$ $n(X) > n(Y)$
D) $p(X) > p(Y)$ $n(X) < n(Y)$

25.

Maddə	Temperatur, °C	100 ml suda həll olan X maddəsinin maksimal kütləsi, q
X	20	60
	60	80

60°C-də X maddəsinin 90 q doymuş məhlulu 20°C-ə qədər soyudulur. Bu zaman neçə qram X maddəsi məhluldan ayrılaraq çökər?

$\rho(\text{su}) = 1 \text{ q/ml}$

- A) 5
- B) 8
- C) 10
- D) 20

Fənn müsabiqələri